

Харківський УНІВЕРСИТЕТ

Орган парткому, ректорату, комітету ЛКСМУ, профкому і місцевому Харківському ордена Трудового Червоного Прапора державного університету імені О. М. Горького

№ 2 (876)

Субота, 19 січня 1957 р.

Ціна 20 коп.

Про форми проведення політичних занять

Виключно багатогранна і складна робота агітатора. Велику відповідальність поклала партія на керівників політичних занять, які працюють з студентською аудиторією.

Завдання агітатора в цих умовах полягає не тільки в тому, щоб допомогти партійній організації та ректорату університету виховати студента в комуністичному дусі, але й в тому, щоб підготувати з нього агітатора-пропагандиста. Сьогодні студент—об'єкт агітації, а завтра він сам буде агітатором. Ось все це і покладає на агітатора групи додаткові обов'язки.

Відомо, що, основною рисою комуністичної агітації є її висока ідейність. Крім того, агітація повинна бути політично злободенною, правдивою, дохідливою й переконливою. В. І. Ленін писав, що мистецтво всякого пропагандиста і всякого агітатора в тому й полягає, щоб найкраще вплинути на дану аудиторію, роблячи для неї відому істину як можна більше переконливою, як можна легше засвоєною, наочнішою і такою, що дуже твердо запам'ятовується.

Заздалегідь передбачаючи, що наш агітатор володіє всіма необхідними даними для того, щоб його агітація була дійовою, я зупинюся тільки на одному питанні—на питанні про форми проведення політгодин в студентських групах. Ці форми повинні найкраще сприяти вирішенню

загального завдання політзанять.

Виходячи з досвіду роботи, зазначимо, що єдиної форми проведення політгодин встановити не можна. Адже ці форми залежать від багатьох факторів і в першу чергу від об'єму теми, від її змісту та складності поставлених в ній питань, від ступеня підготовленості студентів та знайомства їх з основними питаннями поставленої теми.

В процесі роботи ми переконуємося, що, коли тема велика за об'ємом, складна і важка за змістом, насичена великою кількістю теоретичних питань, то в такому випадку агітатор повинен сам викласти зміст теми, при умові, що всі студенти пророблять основні питання. Якщо ж тема менш складна, то її можна для розробки доручити студенту, подавши при цьому потрібну методичну допомогу.

Можна й необхідно застосовувати і групову форму роботи, коли викладач розбиває тему на підтеми, розробкою яких займається група студентів, а з доповіддю виступає один з них (визначений самим агітатором). Ясно, що при таких формах проведення політгодин всі студенти повинні вивчати тему, а агітатор—перевіряти їх знання.

Зрештою, можна застосовувати і ту форму, яка найбільш поширена в сучасній практиці агітаторів. Вона полягає в тому, що агітатор

дає завдання всім студентам по темі, а знання матеріалу перевіряються у формі запитань і відповідей всієї аудиторії. Ця форма має свою важливість, вона, між іншим, створює видимість найбільшої активності студентів, але, як мені здається, менше інших сприяє виконанню основного завдання агітаційної роботи.

В усякому разі ми повинні прикладати всіх зусиль, застосовувати всі свої уміння і можливості, щоб повсякденно покращувати якість проведення політгодин, щоб зробити їх осередком політичного виховання студентської молоді. Шлях до цього і в урізноманітнюванні форм, і в збагаченні тематики, і в підвищенні активності самих студентів.

К. ШИЯН.

Повніше використовувати можливості політгодин

Велику роль у політичному вихованні студентів відіграють політгодини. Вони покликані вводити студентів у курс міжнародних подій, знайомити їх з тими змінами, які відбуваються в житті радянської країни і за рубежом. Політгодини ставлять також питання науки, етики та ін.

Але у переважній більшості політгодини проходять скучно. В чому ж причина такого становища?

Як правило, у нас робиться так. Керівник політзанять дає 1—2 студентам те чи інше завдання, вони готуються, а на наступний тиждень виступають, в той час як інші студенти слухають чи роблять вигляд, ніби слухають. В усякому разі вони мовчать, бо до занять не готувалися, і в обговоренні виступів участі не приймають.

Буває, що з тим чи іншим питанням обізнані тільки окремі студенти, а для інших тема є новою. Так, наприклад, на III курсі географічного

факультету в одній з груп по темі «Харків у шостій п'ятирічці» виступила тільки староста групи Соробеева.

На політгодинах виявляється, що багато студентів рідко читають газети, часто не знають, що нового є у міжнародному житті.

Очевидно, на політгодинах треба ставити такі теми, які б торкалися найактуальніших питань сучасності. Це, звичайно, не замінить читання газет кожним студентом, але в усякому разі значно підвищить інтерес слухачів до життя нашої країни та країн зарубіжних. Крім того, така організація політзанять (у вигляді політінформацій) активізувала б студентів, викликала жваве обговорення висвітлюваних питань.

Слід порушити також питання про те, щоб при постановці тем партбюро факультетів більше прислухалися до побажань студентів.

Д. ЛУНІН, студент.

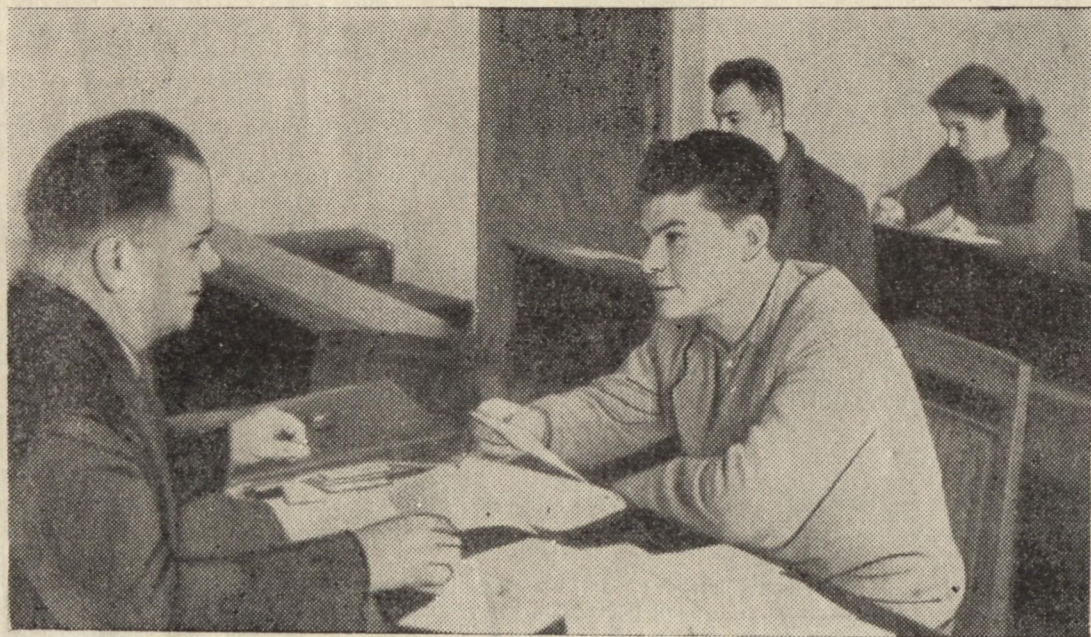
Літературна студія відновила роботу

Після тривалої перерви на філологічному факультеті знов відновила свою роботу літературна студія університету.

Відкриваючи збори її, керівник студії викладач кафедри української літератури В. М. Боянович сказав, що перед студійцями сто-

ять великі завдання: підготувати даннях студії.

Було обране бюро студії в складі О. Юрченка (філфак), А. Філатова (фізмат) та А. Житницького (філфак). Потім Анатолій Житницький прочитав свою поему «Сине небо» та відбулося обговорення її теми на засіданні обговорення



До семінарів з історичного матеріалізму Володимир готувався завжди серйозно. Тому і виступи його, як правило, були змістовними, за ними відчувалось глибоке знання матеріалу.

Зрозуміло, що й на екзамені з історичного матеріалізму студент п'ятого курсу геологічного факультету В. Серебрийський показав міцні, ґрунтовні знання. Доцент М. Ф. Партолін з задоволенням поставив «5» в його залікову книжку.

Остання зимова сесія почалась відмінним результатом.

Фото О. КУЗІНА.

Комсомольський патруль— на вулиці міста!

В Херсоні і Ленінграді ви хеньку відновили свою діяльність.

В університеті багато говорили про вдалий початок роботи патрулів і, очевидно, договорилися до того, що забули: від початку до кінця—далека відстань. Зовсім не розгорнута пропаганда роботи комсомольських патрулів на факультетах, не забезпечується через це і потрібний кількісний склад патрулів.

В університеті навчається немало студентів. Невже такий сильний комсомольський колектив не може виділити достатню кількість сміливих хлопців на цю важливу і потрібну справу?! Невже комсомольці фізмату, радіофізичного, геологічного факультетів не можуть навести порядок на відведеній університету дільниці? Можуть і повинні. І, зрештою, чому так мало енергії і ініціативи в цій справі проявляє й комітет комсомолу, зокрема відповідальний за політсектор тов. Печерський?

Часу втрачати не можна. Неможливо занедбати важливу і потрібну справу, яка стосується всіх!

О. ТЕРЛЕЦЬКИЙ.

Це хвилює всіх

Сучасне життя ставить перед молодими, та й не лише перед молодими, спеціалістами особливі вимоги. Спеціаліст повинен не тільки мати високу кваліфікацію, але й бути освіченим і умілим вихователем, пропагандистом передових ідей на будь-якій з ділянок народного господарства чи культурного будівництва — всюди, де доведеться застосувати на практиці набуті у вузі знання.

Звідси випливають і ті великі і відповідальні завдання, що стоять перед нами в організації політико-виховної роботи серед студентів.

Питання політичного виховання студентства постійно хвилюють громадські організації фізико-математичного факультету. І не дивно, що відкриті партійні збори факультету, присвячені саме цим питанням, перетворилися у серйозну розмову про те, що хвилює всіх.

Перш за все глибоко були проаналізовані проблеми організації самостійної роботи студентів. Адже від правильності її постановки і залежать в значній мірі якості майбутнього спеціаліста. На факультеті ще дуже повільно перебудовується навчальний процес у руслі тих завдань, які поставило нещодавно Міністерство вищої освіти. Ці завдання пов'язані перш за все з правильним налагоджен-

ням самостійної роботи, а для студентів фізико-математичного факультету зокрема це має одне з першорядних значень.

Надання студентам широких можливостей в самостійній роботі хвилює не лише професорів і викладачів, але й самих студентів у першу чергу, для посилення самостійного навчання яких в найближчий час треба створити всі умови.

Слід сказати (і це було відзначено на відкритих партійних зборах фізмату), що деякі методи політико-виховної роботи вже застаріли, що треба шукати нові її форми. Перш за все це стосується роботи комсомольської. Адже самі комсомольці вже ставлять нові вимоги до проведення спільної роботи. Про це свідчили хоч би комсомольські збори третього і четвертого курсів нашого факультету.

Щоправда, не всі ще комсомольці і навіть не всі комсомольські активісти усвідомлюють відповідальність всіх цих завдань. В багатьох групах комсомольська робота ведеться формально, і це нікого не турбує. На партійних зборах, де багато наболілого в комсомольському житті повинно було якось вирішитися, комсомольці мовчали, не висловили своїх запитів, потреб чи пропозицій.

Витрати державних коштів. Як вказували робітники, ще трапляються випадки порушення трудової дисципліни.

Тов. Яременко зупинився на аналізі роботи друкарні та видавництва. Він вказав на необхідність ретельної підготовки до переходу в нове приміщення (підготовка відповідних кадрів та матеріально-го устаткування).

Було поставлене також питання про налагодження суворого контролю за виконанням запланованих робіт.

Партійна організація видавництва та друкарні повинна прислухатися до тих зауважень, які висловлювалися на зборах. Для ліквідації недоліків у роботі слід частіше практикувати відкриті партійні збори та виробничі наради в цехах.

М. ЖУКОВА.

Не дбають комсомольці також про якість політгодин. Дехто думає, що це, мовляв, предмет не їх піклування. Але насправді це не так. Комсомольці груп також повинні добиватися, щоб політгодини були корисними, цікавими, навіть необхідними, а не перетворювалися в сухі інформації і читання газет.

Серйозно стоїть зараз питання про участь викладачів факультету у виховній роботі серед студентів. Необхідність цього відчувається і в тому, що самі студенти прагнуть встановити тісні зв'язки з своїми професорами, викладачами. Хай ці зв'язки виллюються у щирі співбесіди, в ході яких викладач більше дізнається про інтереси студентства, а студенти краще знають свого викладача.

Партбюро та деканат факультету повинні налагодити контроль за цією формою виховної роботи. Корінне поліпшення політико-виховної роботи неминуче втілиться у підвищенні якості спеціалістів, яких випускає університет, у підвищенні їх активності в громадському житті нашого народу.

М. ОГУРЦОВ.

Перші самостійні роботи

Відомо, яке значення для філолога мають глибокі знання основ теорії літератури. Тому першорядними російського відділення з усією серйозністю поставилися до підготовки семінару «Ідейно-тематична основа, композиція і сюжет літературного твору».

Кожному хотілося сказати як можна більше свого в цій першій самостійній роботі. Можливо, саме через це багато студентів обрали для розбору «Даму с собачкой» А. Чехова, новелу, про яку по суті нічого не сказано в критичній літературі.

Практичного заняття всі чекали з нетерпінням. І воно пройшло дуже цікаво, при великій активності студентів.

Ж. СОКОЛОВА,
Т. ФЛІТШТЕЙН,
Н. СОПЕНКОВА,
студентки.

Підводячи підсумки наукового року

Суттєвим результатом рентгенографічних та електрографічних досліджень було створення рентгенівської гострофокусної трубки, яка зараз широко використовується в багатьох заводських лабораторіях, в науково-дослідних інститутах Москви, Ленінграду, Києва, Воронежа, Запоріжжя та ін.

Відомо, що в деяких машинах металічні поверхні, що труться, нагріваються до порівняно високих температур. Тому метал швидко спрацьовується. Його треба міняти. З цього ясно, яке актуальне значення має розроблювана зараз на кафедрі тема, що стосується створення жаростійких сплавів. Характерно, що за роботою й досягненнями кафедри уважно слідкують зарубіжні вчені.

На протязі останніх шести років основною проблематикою кафедри статистичної фізики і термодинаміки була електронна теорія металів. Запропоновано цілком новий підхід до цієї проблеми, що дозволив вирішити ряд тем, які довго не піддавалися розв'язанню. Вперше була поставлена і розв'язана проблема про спосіб визначення енергетичного спектра електронів у метали по експериментальних даних.

Саме за цикл робіт по електронній теорії металів проф. І. М. Ліфшиц разом інститутів висуну-

Тільки на „відмінно“ і „добре“

Почалася зимова екзаменаційна сесія на географічному факультеті. Недавно студенти четвертого «б» та п'ятого курсу фізгеографічного та економгеографічного відділень здавали екзамен з історичного матеріалізму.

Серйозно працювали вони над освоєнням основ історичного матеріалізму на протязі семестру, добре готувалися до семінарів. Результати екзамену виявилися хорошими. Всі студенти здали

його тільки на «відмінно» та «добре».

Глибокі знання, добру обізнаність не тільки з об'єктами, але й додатковою літературою показали студенти четвертого «б» курсу Грищенко, Оришко, Філошенко та п'ятикурсники Лазаренко, Кравченко, Міллер, Манько, Соловйова, Чагіна, Науменко та інші.

Л. БРЖЕЗИНСЬКА,
студентка IV курсу
географічного факультету.

Обов'язково працювати у майстернях

Нещодавно я був свідком такого випадку: в майстерню радіофізичного факультету зайшла студентка V курсу. В руках вона держала готове шасі. Треба було тільки вирізати в ньому вікно для трансформатора, але вона цього не змогла зробити, бо просто не вміла.

Мені здається, таке явище неприпустиме. Адже навіть для того, щоб зробити найпростіший підсилювач, треба вміти виготовити шасі, просвердлити в ньому отвори і т. д. Хто ж це за нас повинен робити?

Звичайно, більшість майбутніх радіофізиків приходять на факультет, не вміючи працювати з слюсарним інструментом, чи на станках. І не кожний може різати метал.

Але для того, щоб навчити нас цій справі, на факультеті існують майстерні, де з дня на день ми повинні оволодівати багатьма необхідними практичними навичками. Більшість другоккурсників уже оволоділа найпростішими операціями різання, точки і свердління металу. Але, очевидно, не всі у свій час ставилися добросовісно до занять у майстернях.

Робота в майстернях, мені здається, повинна бути обов'язковою для всіх студентів нашого факультету. Тому й ставитися до неї треба з усією серйозністю.

В. НАДТОЧИЙ, студент
II курсу радіофізичного
факультету.

професора О. В. Погорелова. Хороші результати в галузі спектральної теорії диференціальних рівнянь та рівнянь з окремими вивідними одержали проф. О. Я. Повзнер та В. О. Марченко.

Багатьох математиків міста, здібну математичну молодь привабили організовані професорами Повзнером і Марченком загальноміський семінар.

Наукова робота фізико-математичного факультету спрямована на вирішення важливих фізичних і математичних проблем.

Але суттєвим гальмом для дальшого розвитку наукової діяльності факультету є значна перевантаженість вчених викладацькою роботою (730—780 годин), а також відсутність достатньої кількості середньої ланки професорсько-викладацького складу. Головний же недолік полягає в далеко недостатньому оснащенні наших лабораторій необхідним обладнанням. Через це інколи просто неможливо виконати заплановані аспірантами теми. Немає також на факультеті обчислювальної лабораторії та експериментальної лабораторії на кафедрі механіки.

Слід також відзначити, що у справі підготовки молодих наукових кадрів серйозним недоліком є незадовільна робота факультетського відділення студентського

Частіше проводити відкриті партійні збори та виробничі наради

Недавно відбулися відкриті партійні збори працівників друкарні та видавництва. Вони обговорили й прийняли план міроприємств на 1957 рік.

Особливо жвавий обмін думками викликало обговорення соціалістичних зобов'язань та їх виконання. Доповідь зробив директор друкарні тов. Рогов. У дебатах прийняли участь тт. Гливенко, Чернищенко, Світличний, Зюбан, Безкоровайна, Динник, Бутенко, Яременко, Грушевич, Бутакова, Жукова.

Робітники друкарні у своїх виступах загострювали увагу на недбалому оформленні оригіналів, що шкодить роботі складальників. Вони критикували дирекцію за недостатню увагу справі підготовки учнів друкарні, критикували також працівників технічного відділу, який гальмує роботу цехів.

Завважає в роботі і такий істотний недолік, як неякісне складання, що приводить до великої коректури, а значить — до пере-

Добре підготувались до заліку

На біологічному факультеті активно йде здача заліків з спеціальних курсів. Недавно залік по ембріології здавали студенти III-го курсу. Продумані, змістовні відповіді говорили про високу якість підготовки. А незабаром третьокурсники будуть здавати екзамен з цього предмету, і вже зараз вони готуються до нього наполегливо.

Слідами наших виступів

„ПРИВЕСТИ ДО ПОРЯДКУ“

В статті, під таким заголовком вміщеній у нашій газеті від 5 січня цього року, розповідалось про погану поведінку окремих студентів II-го курсу історичного факультету на лекціях з історії середніх віків.

Як повідомили нам з комсомольського бюро історичного факультету, на II-му курсі були проведені комсомольські збори, які обговорили статтю «Привести до порядку». Факти, наведені в ній, визнані вірними. Комсомольці суворо засудили недисциплінованих студентів та винесли їм громад-

ГАРЯЧІ БУДЬТЕ,

Завдання партії
виконано

ПОЛУМ'ЯНИ!

Полум'яна
патріотка

...Пшениця. Море, океан пшениці. Золотиста, наливна, вона хвилюється під гарячим літнім вітром, чекаючи умільних, сильних рук.

Багатий, небувалый врожай виростили новосели-цілинники. Щоб зсипати його в комори, потрібна була допомога. І тоді партія кинула заклик: «Комсомольці! Студенти! Вас чекають на цілині!» Десятки тисяч молодих голів відгукнулися на цей заклик, виїхали в далекі степи Казахстану, Сибіру.

Небувала битва за врожай розгорнулася на безмежних просторах колишньої цілини. Це був великий трудовий подвиг молоді, об'єднаної в одному пориві гарячих сердець.

Ніколи не забудуть студенти нашого університету Бердиченко, Єременко, Снурніков та їх друзі днів, проведених в Кокчетавській області. Це була хороша школа патріотизму, витримки, стійкості. Вона показала справжнє обличчя тих, хто твердий духом і незборимий волею.

Нелегко було рукам, які тільки вчора тримали книжку і авторучку, водити комбайн, вантажити зерно, будувати токи. Але кожний знав: це потрібно для рідного народу і, значить, повинно бути зроблено.

Добре потрудилися молоді. Тільки у нас в університеті з 226 студентів, які побували на цілині, більше 150 нагороджені почесними грамотами і значками. Ось вони, імена героїв незвичної праці — Анатолій Калмиков, Віктор Ануфрієнко, Павло Лісниченко і багато, багато інших.

Не тільки на цілині було місце подвигам. 2775 юнаків і дівчат — студентів нашого вузу допомагали колгоспникам Херсонщини і Харківщини збирати урожай кукурудзи. Це також було нелегко. Але норми перевиконувалися з дня в день, і ніхто не жалівся на мозолі, втому, на залитий дощ.

Звичайно, нелегко було виламати в день 14—16, а інколи, як студентка IV курсу біологічного факультету Ліда Хайло, і 20 рядків кукурудзи. І не в усіх роботах кипіла, особливо спочатку. Але допомагав комсомольський запал, свідомість важливості дорученої справи. І 8500 гектарів кукурудзи було зібрано, завдання партії виконано.

Це, звичайно, не подвиг. Це наше повсякденне радянське життя, це биття гарячих комсомольських сердець.

Ним пишаються товариші

Коли мова йде про подвиги, тут говорять, як правило, про діла незвичайні. Але не про них я зараз хочу сказати.

Це трапилось в 1943 році. Працюючи на спорудженні окопів, Іван Голоп'юров захворів на тиф. Хвороба дала ускладнення, і він втратив зір.

Що може бути трагічнішим: не бачити уже в 19 років? У страшний хвилини зневір'я хлопцеві здавалося, що життя — життя, яке тільки починалося, згасло для нього назавжди. Та все ж віра не покинула Івана.

Він вийшов переможцем у боротьбі з власною сліпотою, вирішивши вчитися. Це й було життя, сповнене важкої праці, сповнене боротьби. Праця Івана не пропала марно. Він успішно закінчив середню школу і музичне училище.

Навіть те, що в університет, в якому вчитися мріяв Іван Голо-

ДРУЗІ!

Хто з нас не знає палких слів великого пролетарського письменника О. М. Горького — «в житті завжди є місце подвигам».

Кожного дня чуємо ми про трудові досягнення, про сміливі вчинки простих радянських людей. Наша дійсність, дійсність соціалістичної країни, народжує героїв. Часто цей героїзм про-

являється у повсякденному житті, і ми звикли до нього.

Сьогодні ми розповідаємо тільки про людей, яких виховав наш університет. Це — прості радянські люди, це — наша молодь, що у відповідальну хвилину виявила героїзм, мужність гарячих, полум'яних сердець.

Так, в нашому житті завжди є місце подвигам!

Він був бійцем

Мало хто знає зараз на історичному факультеті, що перед війною тут вчився поет Давид Каневський. Його перу належать кілька поетичних збірок, одна з яких («Поезії») вийшла у 1947 році.

Давид Каневський загинув смертю хоробрих, виконуючи бойове завдання в суворий воєнний 1944 рік. Під час війни він працював у армійській газеті, приймав участь в Корсунь-Шевченківській битві.

Ми публікуємо одну з поезій Каневського, написану ним у 1941 році.

Хто у ніч тривоги вийшов з хати,
Йде, не озираючись назад.

Буде вітер на ім'я гукати,

Буде руки простягати сад.

Вся земля для тебе душу вийме,

Дощик поцілує гаряче,

Дим солодкий стане і обійме,

Припаде, як рідний, на плече.

Не віддайся ні жалю, ні горю —

Спомин серце точить, наче віск.

Бачиш ти на темнім небі зорі?

То не зорі — то багнетів блиск.

Ти іди і будь твердий, як камінь.

Ще далеко ранку прапори.

Славу, завойовану батьками,

Як єдиний спомин забори.

По землі важкій від крові й бруду,

Через ніч тривоги — напростець.

Хай з тобою нерозлучна буде

Тільки перемога: ти — боець.

Шлях простої радянської людини

Д. Ушаков дуже неохоче розповідає про себе. Але те, про що можна дізнатися з скупих анкетних даних, атестацій кафедри історії КПРС, де він вчився, а зараз працює викладачем, з характеристик наукового керівника та розповідей товаришів, — говорить про нього як про дуже скромну просту людину, справжнього комуніста.

В 1937 році Д. Ушаков закінчив сільську школу, потім курси по підготовці вчителів. Працював директором неповної середньої школи, а в 1939 році був покликаний до лав Радянської Армії.

В боях за Батьківщину Д. Ушаков був двічі важко поранений. Він пройшов бойовий шлях від командира взводу до командира окремого інженерного саперного батальйону та помічника начальника штабу гвардійської армії. В 1943 році в суворих боях за переправу через Дніпро підрозділ Ушакова, перемагаючи шалений опір ворога, успішно форсував велику ріку. Тут і виявився героїзм простого радянського офіцера.

Д. Ушаков був нагороджений орденом Леніна і медаллю «Золота Зірка» за присвоєнням звання Героя Радянського Союзу...

Суворий фронтний шлях пройшов Герой Радянського Союзу Д. Ушаков. Та не мали труднощі чекали його і після війни, коли він вирішив продовжувати навчання. Багато що забулося за кілька воєнних років — працювати доводилось дуже багато.

Але Д. Ушаков з відзнакою закінчив відділення журналістики філологічного факультету і був рекомендований в аспірантуру при кафедрі історії КПРС. Тут знову допомогла школа війни, суворі вимогливість до себе. За час навчання в аспірантурі Д. Ушаков показав себе здібним науковцем, успішно виконав дисертаційну роботу.

Зараз Д. Ушаков працює викладачем історії КПРС і готується до захисту дисертації.

М. КОРОП.



Вона була така ж, як сотні наших дівчат-студенток сьогодні. Хвилювалася перед заліками й екзаменами, сиділа в бібліотеці, веселилась на вечорах і завжди чесно, мужньо, принципово виступала на комсомольських зборах.

Як сотні юнаків і дівчат сьогодні, добре знала, очевидно, Горьківські слова «в житті завжди є місце подвигам», а виконуючи свій свяятий обов'язок, віддаючи життя за Батьківщину, про подвиг не думала.

«Моя смерть потрібна для нашої перемоги, і я, не боючись, прийму її», — писала рідним з гестапівської в'язниці Ляля Убийвовк, керівник підпільної комсомольсько-молодіжної організації м. Полтави.

В 1937 році вступила на фізико-математичний факультет ця проста полтавська дівчина. Багато про що мріяла вона. Цікаве, велике життя було у неї попереду: і улюблена робота, і дружба, і любов...

Але що може бути важливішим для справжньої людини, ніж доля її країни,

єдиної тоді у світі країни соціалістичної правди?

І Ляля віддала за Батьківщину найдорожче, що в неї було, — життя. А їй, молодій дівчині, дуже хотілося жити, творити, мріяти.

«Ціною підлості купувати життя не буду. Сьогодні — завтра мене розстріляють за те, що я не можу йти проти своєї совісті, за те, що я комсомолка. Я не боюсь умирати і помру спокійно...» — писала Ляля в останні години свого життя. І ні підкупи, ні умовляння, ні жорстокі знущання не зломали волю героїні.

На Лялю рівняється наша молодь, слава про неї, про вихованку нашого університету, про рядову комсомолку і полум'яну патріотку буде жити багато років. Її ім'я надихає на працю, навчання, на великі і хороші справи.

Рятуючи товариша

Це трапилось 30 серпня 1955 року.

Туристи — студенти нашого університету — пробиралися по кам'янистих стежках однієї з ущелин в Кавказьких горах. Вони йшли вздовж течії бурхливої гірської річки. Вже наближався кінець маршруту, всі помітно втомилися, проте відчували себе бадьоро.

Раптом Валя Угланова підскокнула і почала швидко кочитися прямо в розбурхану річку. Студентка IV курсу фізмату Наташа Балтага, яка йшла слідом за Валею, кинулася до подружки, щоб затримати її. Це їй вдалося, але сама вона не вдержалася і потрапила в річку. На допомогу дівчатам кинувся також співкурсник Наташі Юрій Штань. Але й він не втримався, його захопила бурхлива течія.

Все це трапилось в якусь мить. Тим, хто йшов ззаду, вдалося вря-

тувати Валею Угланову, падінню якої в річку перешкодила Наташа Балтага. Але сама Наташа і Юра Штань залишилися у вируючій річці, що кількома метрами нижче шуміла грізним волопадом.

Наташа Балтага і Юра Штань загинули, віддавши життя в благородному подвизі — врятовувати товариша.

Іх знали в університеті як хороших, чесних студентів, чуйних товаришів. Наташа була активною комсомолкою, проводила велику громадську роботу. Вона була членом факультетського комсомольського бюро, комсоргом групи, приймала участь у випусках «Вектора».

Веселим і життєрадісним, активним учасником громадського життя знали студенти і Юрія Штаня. Це були прості товариші, що вчилися разом з іншими студентами, жили з ними спільним життям.

І в скрутну хвилину, побачивши товариша в небезпеці, вони не вагаючись і не роздумуючи перед загрозою смерті кинулися на допомогу.

ВСІ ЗУСИЛЛЯ НАСТАРАННУ ПІДГОТОВКУ ДО СЕСІЇ!

Першокурсники готуються — Погано відвідують практичні заняття
другокурсники-геологи — Студенти географічного не мають студквитків

В БЕСІДІ З НАШИМ КОРЕСПОНДЕНТОМ

Мобілізувати всі сили

Наш кореспондент по географічному факультету Володимир Сидоренко звернувся до викладача геології доцента І. М. Ремезова з проханням розповісти про те, як готуються студенти до заліків і екзаменів з його предмету.

— Історична геологія, — сказав доцент Ремезов, — одна з найважливіших дисциплін, які входять в екзаменаційну сесію на другому курсі «б» географічного факультету. Трудність складає вивчення геологічних періодів та змін, які проходять в цих періодах, а також вивчення фауни та флори їх. Крім того, цей матеріал складний і тим, що фактичні і теоретичні дані по ній знаходяться в різних джерелах і до них треба ставитися критично, виходячи з найновіших положень нашої науки.

Якщо говорити про те, як студенти готуються до екзаменів з історичної геології, то слід відзначити, що тут ще не все гаразд.

Студенти Перекопський, Колота, Медведєва Л. систематично проробляють теоретичний матеріал, ґрунтовно підкріплюють його практичними заняттями. Вони вивчають і змальовують представників флори і фауни геологічних

періодів, вивчають геологічні райони.

Але деякі другокурсники ставляться до практичних занять з історичної геології недобросовісно. А в той час тільки на цих заняттях можна ґрунтовно ознайомитися з картою геологічних районів, по наочних посібниках вивчити флору і фауну геологічних періодів, дізнатися про те, чого ніяк не можна охопити в лекціях. До того ж такі студенти, як Омелянова, Вакулєнко, Буліпоп та деякі інші пропускають практичні заняття, а коли й бувають присутніми на них, то не працюють і намагаються як можна швидше піти додому.

На закінчення бесіди доцент Ремезов сказав, що перед екзаменом студенти будуть здавати ще заліки. Для успішної здачі як заліків, так і екзаменів треба зараз кожному студенту мобілізувати свої зусилля, раціонально використовувати кожну хвилину, щоб ліквідувати недоробки в курсі. Тільки систематичне, послідовне навчання, — сказав І. М. Ремезов, — забезпечить хороше засвоєння учбового матеріалу.

Наближається зимова екзаменаційна сесія. Зараз, як ніколи, гарячий час.

Але найбільше хвилюються перед сесією студенти-першокурсники. Адже вони вперше будуть звітувати про те, що зробили за півроку навчання у вузі.

Першокурсники історичного факультету підходять до своєї першої сесії з хорошими показниками. Більшість з них на протязі семестру наполегливо вчилася, готувалася до семінарських та практичних занять, регулярно відвідувала заняття. Так, наприклад, першокурсник Солодовник завжди старанно готує навчальний матеріал, в чому подає приклад й іншим. Добре готуються до сесії також студенти Білоусова, Жаворонко, Ходаков та деякі інші.

Але на першому курсі історичного факультету ще не все гаразд. Дехто з першокурсників перед екзаменами почуває себе не зовсім впевнено. А студенти А. Козинець, А. Перов значно гірше працюють в останні передекзаменаційні дні, ніж їх співкурсники.

Недавно відбулися комсомольські збори першого курсу, де розглядалося питання про підготовку

НАПЕРЕДОДНІ ПЕРШОЇ СЕСІЇ

до екзаменів. Студенти старших курсів поділилися досвідом передекзаменаційної роботи. Треба, однак, сказати, що зв'язок між студентами першого курсу і старшокурсниками ще недостатній. Мало тільки зборів. Треба, щоб спілкування між ними здійснювалося у повсякденному житті, в навчальних буднях.

Комсомольське бюро факультету повинне глибше вникати у навчальну роботу першокурсників. Можна сказати, що до цього часу воно проявляло недостатню увагу цій важливій ділянці роботи. Дивно, чому комсомольські активісти не враховують уроків минулого. Адже відомо, що в минулому році саме на перший курс припадало найбільше число заборгованостей. Треба досягти того, щоб в цю сесію помилки не повторилися, щоб до екзаменів першокурсники підійшли добре підготованими.

В. ТОКМАНЬ,

студент історичного факультету.

О. В. МОГИЛЕВСЬКА

Колектив викладачів і студентів нашого університету зазнав важкої втрати — померла Олександра Василівна Могилевська, викладач французької мови філологічного факультету.

О. В. Могилевська пройшла довгий шлях невтомної трудової діяльності. В Харківському університеті вона викладала уже до війни, а також працювала у військово-господарській академії та в педагогічному інституті іноземних мов. Протягом кількох років вона завідувала кафедрою французької мови в нашому університеті.

Олександра Василівна працювала завжди сумлінно, її рецензії, доповіді методичного характеру, її лекції і консультації показували не тільки велику підготовку, але й великий досвід та серйозні знання в галузі французької мови. Навіть під час хвороби вона продовжувала допомагати своїм дипломникам та випускникам-викладачам шкіл.

Смерть Олександри Василівни Могилевської — велика втрата для нас. Пам'ять про неї залишиться в серці кожного товариша по роботі і кожного її учня.

Група товаришів.

Просто... не підписано

Закінчується перший семестр. Всі студенти посилено готуються до зимової екзаменаційної сесії. Але ми, студенти 1-го курсу, до цього часу не можемо використовувати всі можливості у підготовці до екзаменів. Це не значить, що ми не хочемо використати їх. Ні!

Справа в тому, що в міських бібліотеках нам не видають потрібних підручників і книжок через те, що до цього часу у нас немає студентських квитків. Квитки, правда, вже давно випсані, але ще... не підписані. Ось і лежать наші документи в деканаті, а нам доводиться проходити повз бібліотек і читальень, в яких студенти (тільки, звичайно, не першокурсники географічного факультету) оволодівають знаннями.

Багато разів ми просили деканат прискорити оформлення студентських квитків, але це не допомогло. Виникає запитання: коли ж наші вимоги знайдуть відгук у деканаті та в учбовій частині університету?

За дорученням студентів І курсу географічного факультету
О. АРТЕМЕНКО, Р. АЛЕКСЕЄВА,
Г. ЛИСЕНКО.

Молодість Івана Франка, можна сказати, почалася арештом, для якого підставою послужило обвинувачення в пропаганді передових ідей, у прагненні донести до пригнобленого «хлопа» слова правди.

Фільм «Іван Франко», випущений Київською кіностудією, і починається епізодом, в якому молодий Франко (артист С. Бондарчук) показаний під час першого арешту. І вже тут перед глядачем постає образ сміливої, сильної і вольової людини, запаленої незборимою вірою в торжество справедливості.

Ця риса образу великого Каменярка виразно вимальовується на протязі всього фільму. Франко оголосив нещадну війну і царському уряду Австрії, під гнітом якої томилася Галичина, і стовпам церкви, і всій тогочасній галицькій і українській інтелігенції, що багато базикала про культуру для народу і ховалася в кущі, як тільки справа доходила до конкретних і рішучих дій.

Дорого обходиться хлопському синові це, здавалось би, нерівне єдиноборство. Він зазнає ув'язнення, вигнання, осуду лояльних кіл інтелігенції і навіть прокляття з церковної кафедри. Був час, коли сам Франко зневірився у своїх силах. Тоді з його уст злітають скорботні слова про те, що життя — боротьба програє.

Але знаходить він нові сили у всеплодущій матері — рідній землі, у свого народу, і знову при-

КІНО

Тернистий шлях народного заступника

страсно і грізно звучить голос його протесту.

Безсиллими виявляються і царська поліція, і підступи церковників, і зради продажних партій. Слова Каменярка підхоплює народ. Його «Вічний революціонер» звучить в буремні роки першої російської революції як присуд всім тим, хто гнітить народ: Розвалилась зла руїна, Покоtilася лавина. — І де в світі тая сила, Щоб в бігу її спинила, Щоб вгасила, мов огонь, Розвидняючийся день?..

«Іван Франко» — це не біографія письменника-революціонера. Перед нами ясна картина життя сучасного йому суспільства. Ми бачимо і краших ровесників Франка, що разом з ним сиділи на лаві підсудних (Михайло і Ганна Павлик, О. Терлецький).

Разом з тим у фільмі яскраво показані представники панівних верств.

Хто ж їх складає? Це галицькі політичні діячі, що тримаються на депутатських місцях у парламенті підкупом, обдурюванням і силою поліції. Це служники культури — від єпископа до ченців, які погрізли в пияцтві та розпусті і за гроші ладні продати не лише шкільного товариша, але й рідного батька.

Це, нарешті, представники тогочасної інтелігенції, дуже недалекої, дуже боязливої і не менш продажної, ніж ті служники релігії, одного з яких Гринчука вдало зіграв артист Л. Пархоменко.

Не менш виразно виступає у новому фільмі народ, ті, хто примусив засміятися вогнем капіталістичний Борислав, що, одурманені найманцями експлуататорів, їхали по смерть у Бразилію, хто кризь кулі пробивався до виборчих урн, щоб проголосувати за справді народних депутатів, як Іван Франко. Це ті, серед кого черпав сили автор «Каменярів».

Молодий Франко, Франко — протестант, залишився таким у житті. Незламним революціонером показаний він і в фільмі. Ніби підсилюючи цю думку, через всю кінокартину проходить чудесна мелодія М. Лисенка на слова І. Франка:

Не забудь, не забудь
Юних днів, днів весни, —
Путь життя, темну путь
Прояснюють вони.

Кінофільм «Іван Франко» дуже прогає від великої насиченості подіями, від надмірної фрагментарності. Глядач занадто часто переноситься від епізоду до епізоду, з місця на місце, і від цього втрачається єдність враження.

Фільм «Іван Франко» цінний тим, що в ньому досить повно відтворений шлях борні мужицького сина за народні інтереси.

Гр. СИВОКІНЬ.

Фізкультура і Спорт

М'яч над сіткою

Закінчуються ігри на першість університету з волейболу. Як складалася боротьба на волейбольних полях в цьому сезоні? Які характерні особливості першості?

Як відомо, першість з волейболу між факультетами проводиться за напіволімпійською системою. Це означає, що команда, яка одержала дві поразки, з змагання вибуває. За перше місце команда одержує сім очків, за друге — шість і т. д. По загальній кількості очків, які одержують чоловіча й жіноча команди, визначається факультет-переможець.

Змагання цього року були дуже цікавими, бо в них прийняло участь 29 команд (15 чоловічих і 14 жіночих). Тільки один фізико-математичний факультет виставив 8 команд, радіофак — п'ять, біологи і геологи — по три команди.

Серед чоловіків довго без поразок йшли перші команди фізико-математичного та геологічного факультетів. Напруженою була зустріч між ними.

В першій партії ініціативу зразу захопили геологи. Рахунок швидко зростає. Зрештою, він досяг 14:4 на користь геологів. Здавалось, що партію фізматівці програли. Однак, їх дружна команда, виявивши велику волю до перемоги, зуміла організуватися в останній момент і виграла партію з рахунком 14:16. Цікава зустріч закінчилась перемогою команди фізико-математичного факультету (2:0).

Друга зустріч між ними проходила більш спокійно і знов закінчилась перемогою фізмату. Перша чоловіча команда цього факультету в складі Шаревського (капітан), Кірючкіна, Левченка, Кобзева, Шебеки, Ульянова, Юр'єва стала чемпіоном університету.

З других чоловічих команд особливо треба відзначити істориків, які в цьому році грали значно краще (капітан команди Луцук). Ця команда вийшла на призове третє місце.

Не випрадали надій своїх бо-

лійників такі команди, як фізмат II, перша команда радіофізиків та деякі інші.

Серед жіночих команд змагання ще тривають. Добре виступають географи (капітан команди Гладильщикова). Хороше грає також перша команда фізико-математичного факультету (капітан Краснікова). Ця команда перемогла таких сильних противників, як економісти та біологи I.

Нижче своїх можливостей виступали на змаганнях команди хімічного факультету (капітан Синяговська) та філологічного (капітан Сотникова).

Загальний переможець змагань на першість університету з волейболу вже визначився. Це — дружний колектив спортсменів фізико-математичного факультету.

Університетські змагання були хорошою підготовкою до першості вузів міста. Будемо сподіватися, що на відповідальних змаганнях на першість міста університет виступить набагато краще, ніж у минулому році, і завоює одне з перших місць.

А. МАЗЕЛЬ,

голова бюро секції волейболу.

Наші шашкісти — на другому місці

Закінчилися змагання на першість серед вузів міста Падаш, яка грає на першій дошці.

Але були в змаганнях і зриви. Зокрема, погано була проведена гра з спортсменами ХАІ, де наша команда потерпіла поразку з рахунком 7:2. Деякі спортсмени не з'явилися на ряд ігор.

І все ж спортсмени університету показали хороший результат в міжвузівських змаганнях.

В. ПОДГАЄЦЬКИЙ.

Туристи готуються до походів

Великою популярністю серед студентів університету користується секція туризму. Недавно відбулися збори університетських туристів, на яких були намічені пла-

ни нових походів на час зимових студентських канікул.

Заст. редактора
Л. ГЕЛЬФЕНБЕИН.